

CHARLES W. LEADBEATER - MOČ IN RABA MISLI

MOČ IN RABA MISLI

CHARLES W. LEADBEATER

teozofija v sloveniji

Charles Webster Leadbeater

MOČ IN RABA MISLI

Naslov izvirnika: The power and use of thought

Izvirnik izdal: The Theosophical Publishing Society, 1899

Druga elektronska izdaja

Prevod: Ada Žerko in Anton Rozman

Prelom in izdal: Anton Rozman

Slika na naslovnici: Nicholas Roerich - Agni yoga - © Nicholas Roerich Museum

Leto izdaje: Ljubljana, 2022

Publikacija je brezplačna

Avtorske pravice: © Teozofija v Sloveniji 2022

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v
Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID: 102184963

ISBN: 978-961-6561-39-6 (PDF)

MOČ IN RABA MISLI

CHARLES WEBSTER LEADBEATER

Adyarski pamflet št. 9

teozofija v sloveniji

Moč in raba misli

Tisti, ki so nepoučeni o teozofiji, včasih razmišljajo o njej le kot o špekulativni filozofiji. Nič ne more biti dlje od resnice kot to. V zvezi s teozofijo ni ničesar, kar bi bilo špekulativno. V celoti je namreč osnovana na opazovanju dejstev ter na poizkusih, ki so bili narejeni v povezavi s pojavi in silami v naravi. Iz študija teozofije izhajajo praktična pravila življenja - pravila, ki vplivajo na razmišljanje in delovanje študentov v vsakem trenutku njihovega življenja. Temu je tako zato, ker vključuje študij življenja, kot se to resnično objavlja, tako da se študentje seznanijo s celotnim svetom v katerem živijo, namesto da bi spoznali samo njegov najmanj pomemben del. Spoznajo zakone evolucije in se po naravni poti učijo živeti razumno in v skladu z njimi ter da je potrebno vzeti v zakup tudi nevidni del sveta, prav tako kot tudi vsak njegov najmanjši del, ki je znotraj dosega omejenih fizičnih čutil.

O splošni naravi nevidnega sveta sem pisal drugje. Zato posvetimo svojo pozornost eni od njegovih najbolj presenetljivih značilnosti. To je takojšen odziv finih oblik materije (iz katerih je izgrajen) na vpliv človeških misli in čustev. Tistim, ki te teme še niso študirali, bo težko razumeti popolno resničnost teh sil - razumeti, da je njihovo delovanje na fine oblike materije v vsakem smislu ravno tako določno, kot je delovanje pare ali elektrike na fizično materijo. Vsakemu je jasno, da lahko človek izvede koristno delo

in proizvede konkretne rezultate, če ima na razpolago velike količine moči pare ali električne energije. Toda le malokdo ve, da ima vsak človek na razpolago določeno količino svoje druge in višje moči in da z njo lahko proizvede rezultate, ki so ravno tako določni in realni. Glede na trenutno stanje v fizičnem svetu ima le malo ljudi na razpolago večjo količino njegovih sil, tako da lahko samo nekateri obogatijo z njihovo pomočjo. Pomembna značilnost živega interesa za nevidno stran življenja pa je, da ima vsak človek, naj bo bogat ali reven, star ali mlad, na razpolago nezanimljiv del teh sil. Bogastvo teh višjih ravni, ki je dosegljivo s pravilno uporabo teh sil, je torej v dosegu vseh.

To moč torej posedujemo vsi, toda modro jo uporabljajo le maloštevilni. Preučevanje tega področja in napor, da bi ga razumeli, sta zato vredna našega časa. Nismo pa še omenili vseh razlogov za proučevanje teh vplivov, kajti dejstvo je namreč, da do določene mere vsi podzavestno že uporabljamo to moč in da jo zaradi nevednosti uporabljamo narobe. S takim početjem delamo slabo, namesto da bi delali dobro. Posedovanje moči vedno pomeni odgovornost. Da bi se torej izognili nenamerni škodi in da bi natančno in koristno uporabili te veličastne možnosti, bo seveda dobro, če se o tem predmetu naučimo vse, kar lahko.

Kaj je torej MISEL in kako se objavlja? Tudi tisti, ki so se površno srečali s teozofsko literaturo, vedo, da človek razpolaga s telesi, ki ustrezajo vsakemu od svetov, ki prežemajo naš sončni sistem - da je astralno telo nosilec njegovih želja, strasti in čustev ter da se njegove misli izražajo preko višjega telesa iz še bolj fine materije, ki ga po navadi imenujemo mentalno telo. V tem telesu jasnovidec najprej opazi pojavljanje misli. Te se pojavljajo kot vibriranje materije mentalnega telesa, vibriranje, ki povzroča različne učinke, ki so vsi povsem v soglasju s tem, kar bi v skladu z znanstvenim izkustvom pričakovali v fizičnem svetu.

Najprej je tu učinek na samo mentalno telo. Spoznali smo, da ta oblikuje navado. V mentalnem telesu je veliko različnih tipov materije in vsak od teh tipov ima svojo lastno stopnjo nihanja, ki je najbolj značilna zanj. Zato

se takoj odziva nanj in ima težnjo, da se, takoj ko je možno, k njemu povrne, če ga je od njega odvrnil kakšen močen naval mišljenja ali čutenja. Dovolj močna misel lahko za trenutek povzroči, da vsa materija mentalnega telesa niha v istem ritmu. In vsakokrat, ko se to zgodi, se enako zgodi naslednjič lažje. V mentalnem telesu se je vzpostavila navada vibriranja v takšnem ritmu in človek bo to posebno misel voljno ponovil.

Drugič je tu učinek na ostala človekova telesa, ki so po stopnji gostote nad in pod mentalnim telesom. Poznano nam je, da se v fizičnem svetu motnje v enem tipu materije takoj prenašajo na drug tip materije. Tako lahko na primer potres povzroči velik morski val, po drugi strani pa v oceanu sproži takojšnje kodranje in nato velike valove tudi motnja v zraku, ki jo povzroči nevihta nad njim. Na isti način bo motnja v človekovem astralnem telesu (tej motnji po navadi rečemo čustvo) povzročila valovanja v mentalnem telesu in sprožila misli, ki ustrezajo temu čustvu. Obratno pa gibanje v mentalnem telesu vpliva na astralno telo, če je takšnega tipa, da lahko vpliva nanj - kar pomeni, da določeni tipi misli, takoj izzovejo čustvo. Tako kot mentalna vibracija deluje na astralno materijo, ki je gostejša od njegove, tako tudi neizogibno deluje na materijo kavzalnega telesa, ki je bolj fina od njegove. Na ta način človekovo ustaljeno mišljenje izgrajuje značilnosti samega ega.

Do sedaj smo se ukvarjali z učinkom človekove misli na njega samega in videli, da ima težnjo ponavljanja, in drugič, da ne deluje le na čustva, ampak tudi trajno na človeka samega. Sedaj pogledjmo še učinke, ki jih povzroča zunaj človeka, to je na morje mentalne materije, ki nas obkroža tako kot ozračje.

Tretjič, vsaka misel proizvaja valovanje, ki se širi na vse strani. To valovanje je lahko enostavno ali pa kompleksno, odvisno od narave misli, ki ga poraja. Ta vibracija je lahko pod določenimi pogoji omejena na mentalni svet, lahko pa proizvaja učinke v svetovih zgoraj ali spodaj. Če je misel izključno intelektualna in neosebna - če, na primer, mislec preučuje nek filozofski sistem, ali če poizkuša rešiti nek algebrائي ali geometrijski problem - bo

val, ki ga je sprožil, vplival le na mentalno materijo. Če je misel duhovne narave, obarvana z ljubeznijo ali s pozitivnim stremljenjem ali z globokim nesebičnim čustvom, se bo dvignila navzgor v področje višjega mentala in si morda celo izposodila nekaj sijaja in veličastja intuitivnega nivoja - kombinacija, ki ji daje izredno moč. Če je po drugi strani misel obarvana z razmišljanjem o jazu ali z osebno željo, se bodo njena nihanja takoj spustila navzdol in potrošila večino svoje sile v astralnem svetu.

Vsa ta valovanja delujejo na svojih ustreznih nivojih, ravno tako kot vibriranje svetlobe in zvoka tukaj v fizičnem svetu. Širijo se v vse smeri in postajajo vse manj močna v sorazmerju z oddaljenostjo od vira. Morali bi si zapomniti, da to širjenje ne vpliva samo na morje mentalne materije, ki nas obkroža, pač pa tudi na mentalna telesa, ki se gibljejo v tem morju. Vsem nam je znan poizkus, pri katerem na klavirju sprožena tipka, ali na violini sprožena struna, povzroči odzvanjanje ustrezne note na drugem instrumentu iste vrste, ki je bil natančno enako uglašen. Ravno tako, kot se vibriranje, sproženo na enem instrumentu, prenese po zraku in deluje na drug instrument, tako se tudi miselna-vibracija, sprožena v enem mentalnem telesu, prenese preko okoliške mentalne materije in poustvari v drugem mentalnem telesu - kar z drugega zornega kota pomeni, da so misli nalezljive. K temu razmišljanju se bomo vrnili kasneje.

Četrtrič, vsaka misel pa ne povzroča le valovanja, ampak tudi jasne, ločene predmete, ki so oskrbljeni z energijo in življenjsko silo določene vrste. V veliko primerih se obnašajo kot začasna živa bitja. Ta oblika lahko, tako kot valovanje, obstaja samo v mentalnem svetu, toda veliko bolj pogosto se spusti na astralni nivo in proizvaja ustrezen učinek v svetu čustev. Študij teh miselnih oblik je zelo zanimiv. Nadroben prikaz mnogih miselnih oblik, skupaj z barvnimi ilustracijami njihove pojavnosti, lahko najdete v knjigi z naslovom *Miselne oblike*. V temu trenutku se bomo bolj kot s pojavno obliko misli, ukvarjali z njihovimi učinki in z načinom, kako jih lahko koristno uporabimo.

Razmislimo najprej ločeno o teh dveh manifestacijah moči mišljenja. Vibriranje je lahko enostavno ali pa kompleksno, odvisno od značaja misli, toda moč misli se prelije v glavnem na enega od štirih nivojev mentalne materije - štiri pododdelke, ki sestavljajo spodnji del mentalnega sveta. Večina misli običajnega človeka se giblje okoli njega samega; to so njegove želje, njegova čustva in so zato valovanja najnižjega pododdelka pod-ravni mentalne materije. Dejansko je odgovarjajoči del mentalnega telesa v sedanjem času edini, ki je popolnoma razvit in aktiven pri večini človeštva. Ne smemo pozabiti, da je v tem smislu stanje mentalnega telesa zelo različno od tistega v astralnem telesu. V normalno kultiviranem človeku naše rase je astralno telo polno razvito, tako kot fizično. Človek ga je torej popolnoma sposoben uporabljati kot nosilca zavesti. Vendar pa se na to še ni navadil in je zato posledično sramežljiv in ne zaupa svojim močem. Kljub temu so astralne moči prisotne, vprašanje je samo, kdaj se jih bomo navadili uporabljati. Ko človek deluje v astralnem svetu, bodisi med spanjem ali po smrti, je v celoti zmožen videti in slišati in se lahko giblje, kjerkoli želi.

V nebeškem svetu pa se človek znajde v čisto drugačnih pogojih, kajti mentalno telo še nikakor ni polno razvito. To je del razvoja, skozi katerega gre sedaj človeška rasa. Mentalno telo lahko uporabijo kot nosilec samo tisti, ki so se izurili za njegovo uporabo s pomočjo Učiteljev, ki pripadajo Velikemu bratstvu Iniciatov. Pri povprečnem človeku je samo delno razvito in ne more biti uporabljeno kot ločen nosilec zavesti. Pri večini ljudi so višji deli mentalnega telesa speči, celo takrat, ko so nižji deli živahno dejavni. To nujno pomeni, da je, medtem ko celotno mentalno ozračje pretresajo vibracije, ki pripadajo nižjim pododdelkom, na višjih pododdelkih dejavnosti relativno malo - dejstvo, ki ga bomo morali imeti jasno v mislih, ko bomo obravnavali praktično možnost uporabe moči mišljenja. To ima tudi pomemben vpliv na razdaljo, do katere lahko prodre miselni val.

Razdalja, na kateri lahko deluje tak val, njegova moč in vztrajnost, s katero lahko trči v mentalno telo drugih, so odvisne od moči in jasnosti izvirne misli. V tem pogledu je to podobno glasu govorca, ki sproža gibanje valov

glasu v zraku, ki se širijo od njega v vseh smereh in prenašajo besede vsem, ki so v slišnem dosegu. Razdalja, do katere seže njegov glas, je odvisna od moči in jasnosti njegove izgovorjave. V točno istem smislu se bo neka močna misel prenesla veliko dlje kot tista, ki je šibka in nedoločna. Jasnost in določnost pa sta celo še bolj pomembni kot moč. In ravno tako kot lahko glas govornika doseže ušesa nepozornega poslušalca, ki je zaseden z nekim drugim delom ali čutnim užitkom, tako lahko močan val misli zdrsrne mimo, ne da bi vplival na um človeka, če je ta povsem potopljen v neko drugo smer mišljenja. Številni ljudje pa ne razmišljajo močno ali jasno, razen ko so sredi izvajanja neke določene dejavnosti, ki zahteva njihovo celotno pozornost, zaradi česar so vedno v dosegu misli drugih umov, ki nanje pomembno vplivajo, ko trkajo ob njih.

Delovanje tega vala je zelo prilagodljivo. Če naleti na neko mentalno telo, ki se voljno odziva v vsaki podrobnosti, se lahko natančno poustvari. Kadar temu ni tako, pa lahko navsezadnje proizvede določen učinek vzdolž linij, ki so mu podobne. Predpostavimo na primer, da katoličan kleči v predanosti pred sliko Blažene Device. Iz sebe pošilja v vse smeri pobožne vibracije. Če se te dotaknejo mentalnega ali astralnega telesa drugega katolika, bodo v njem spodbudile mišljenje in čutenje, ki bo istovetno z izvornim. Če pa te iste misli zadenejo kristjana neke druge ločine, ki mu slika Blažene Device ni tako blizu, bodo te misli še vedno spodbudile čustvo predanosti, ki pa bo usmerjeno v svoj značilen kanal in bo mogoče usmerjeno v Kristusa.

Na isti način bodo, če se bodo dotaknila muslimana, v njem spodbudila predanost do Alaha, medtem ko bo v primeru hindujca cilj mogoče Krishna, v primeru parsija pa Ahuramazda. Toda v vsakem primeru bodo vzburla predanost neke vrste, kjerkoli bo možnost za odziv na to zamisel. Če pa se bodo dotaknila mentalnega telesa materialista, ki mu ni znan kakršen koli ideal predanosti, bodo še vedno imele povzdigujoč učinek. Ne morejo naenkrat povzročiti tipa vibriranja, na katerega človek sploh ni navajen, toda njihova težnja bo vzburliti višji del njegovega mentalnega telesa

v neko vrsto delovanja. Učinek tako ne bo izostal, pa čeprav bo manj trajen kot v primeru sorodno čutečega prejemnika.

Delovanju zlega ali nečistega mišljenja vladajo iste zakonitosti. Človek, ki je tako neumen, da si dovoli misliti o drugi osebi z mržnjo ali z nevoščljivostjo, izžareva valove, ki imajo težnjo, da izzovejo podobne strasti v drugih. In četudi so njegova čutenja do nekoga za druge neznana in zato ni mogoče, da bi jih delili, bo kljub temu to izžarevanje v njih vzburilo čustvo iste narave proti povsem drugi osebi.

Delovanje miselne oblike je bolj omejeno, toda bolj natančno kot delovanje vala. Ne more doseči tako veliko ljudi - lahko bi rekli, da sploh ne more delovati na konkretno osebo, razen če ima ta v sebi nekaj, kar je skladno z energijo vibriranja, ki navdihuje to miselno obliko. Moči in možnosti miselnih oblik nam bodo bolj jasne, če jih bomo poskušali razvrstiti. Najprej preučimo misel, ki je določno usmerjena proti drugi osebi - kot takrat, ko človek pošilja iz sebe misel naklonjenosti ali hvaležnosti (na žalost so to lahko tudi misli zavisti ali ljubosumja) proti nekemu drugemu. Takšna misel bo proizvedla v vse smeri usmerjene valove, ravno tako kot katera koli druga, in bo zato imela težnjo, da bi se ponovila v umih tistih, ki so v področju njenega vpliva. Toda miselna oblika, ki jo ustvari, je nekako prežeta z določnim namenom in gre takoj, ko se loči od mentalnih in astralnih teles mislecev, naravnost proti osebi, proti kateri je usmerjena, in se pričvrsti nanjo.

Zadevo lahko primerjamo z leidensko steklenico (izvedba kondenzatorja, ki je omogočal shranjevanje večjih količin elektrike - vir: Wikipedija, op. p.), nabito z električno energijo - pri čemer materija mentalnih in astralnih svetov tvori telo, ki ga simbolizira steklenica. Vibrirajoča energija misli, ki ji vdihuje dušo, pa ustreza električnemu naboju. Če je človek, proti katereму je usmerjena, v tistem trenutku v pasivnem stanju ali pa ima znotraj sebe aktivna nihanja, ki so po značaju skladna z njenimi, se bo takoj izpraznila na njem. Naravni učinek bo ta, da bo izzvala valovanje podobno svojemu lastnemu, če nobeno takšno ni prej obstajalo, ali pa ga okrepila,

če že obstaja. Če je človekov um takrat močno zaseden z nekimi drugimi zadevami, tako da vibracija ne more vstopiti, bo miselna oblika lebdela okrog njega in čakala na priložnost, da bi se izlila.

V primeru misli, ki ni usmerjena proti neki drugi osebi, ampak je v glavnem povezana z mislecem samim (kakršna je dejansko večina človeških misli), se valovanje razširi v vse smeri kot običajno, vendar pa miselna oblika plava v neposredni bližini svojega ustvarjalca. Njena stalna težnja je, da bi povratno delovala na misleca. Tako dolgo, dokler je njegov um popolnoma zaseden s poslom ali z razmišljanjem nekega drugega tipa, lebdeča oblika enostavno čaka. Ko pa se njegov miselni niz izčrpa, ali ko je um za trenutek nedejaven, dobi priložnost, da deluje nanj in se začne takoj ponavljati - izzove v njegovem umu ponavljanje misli, ki jo je prej proizvedel. Veliko ljudi je obdanih s školjko takšnih miselnih oblik in človek pogosto čuti njihov pritisk - stalno nagovarjanje od zunaj k določenim mislim; in če je misel zlobna, zelo verjetno verjame, da ga skuša hudič: medtem ko je resnica, da je on sam svoj skušnjavec in da so zlobne misli čisto njegova stvaritev.

Obstaja še razred misli, ki niso osredotočene ne na misleca ne posebej usmerjene proti drugi osebi. V tem primeru se proizvedena miselna oblika ne zadržuje v okolici misleca, niti ni posebej usmerjena na druge ljudi. Zato enostavno leno plava tam, kjer je bila priklicana v obstoj. Vsak človek torej v svojem življenju proizvaja tri razrede miselnih oblik - tiste, ki jih takoj izstrelji stran od sebe proti določenemu cilju; tiste, ki lebdijo okoli njega in ga zasledujejo, kamor koli gre; in tiste, ki jih pusti za sabo kot neko vrsto sledov, ki zaznamujejo njegovo pot.

Celotno ozračje je polno misli tretjega tipa, ki so nerazločne in neopredeljene. Zaradi tega si med hojo naokrog nekako utiramo pot skozi njihovo gmoto; in če naši umi niso določeno zasedeni, lahko ti nerazločni tavajoči drobci misli drugih ljudi resno vplivajo na nas. Preletijo nezaposleni um, vendar verjetno večina v njem ne vzbudi posebnega zanimanja; tu pa tam pa le pride misel, ki pritegne pozornost in um se je oprime, se z njo za tre-

nutek ali dva pozabava in jo izpusti malo močnejšo kot je bila ob prihodu. Seveda ta mešanica misli iz različnih virov nima nobene določene skladnosti - kljub temu pa si moramo zapomniti, da lahko vsaka takšna misel povzroči vrsto povezanih idej in tako naravna um, da misli na lastno pest. Če se človek med hojo po ulicah nenadoma ozavesti in vpraša: "Kaj ravnokar razmišljam in zakaj? Kako sem prišel do te določene točke v miselnem toku?" in nato poskuša iti nazaj po miselnem toku zadnjih deset minut, bo verjetno zelo presenečen, ker bo ugotovil, koliko praznih in neuporabnih misli je v tem času šlo skozi njegov um. Niti četrtnina teh misli ni bila njegova, ampak samo drobci, ki jih je pobral med hojo. V večini primerov so te čisto neuporabne, njihova splošna težnja pa določno prej slaba kot dobra.

Sedaj, ko do določene mere razumemo delovanje misli, pogledajmo, kako lahko uporabimo to znanje in kakšne praktične posledice izhajajo iz njega. Kako nam poznavanje teh stvari lahko pomaga pospešiti našo lastno evolucijo in kaj lahko naredimo, da bi pomagali drugim. Očitno je, da znanstvena obravnava načina, na katerega deluje mišljenje, le-to predstavlja kot stvar, ki je daleč bolj pomembna za razvoj, kot to običajno predpostavljamo. Ker vsaka misel ali čustvo proizvaja trajen učinek, ki krepi ali slabi težnjo, in nadalje, ker vsaka miselna vibracija in miselna oblika neizogibno povratno vplivata na misleca, mora človek posvečati največjo skrb mislim in čustvom, ki si jih dovoljuje. Običajen človek redko pomisli na to, da bi poskusil preveriti neko čustvo. Ko čuti, kako vzvalovi v njem, se mu prepusti in ga obravnava kot nekaj naravnega. Tisti pa, ki znanstveno preučuje delovanje teh sil, ugotavlja, da je da je v njegovo korist, kakor tudi njegova dolžnost, da preveri vsako tako prežemanje in premisli, preden se mu vda, ali je ali ne odločilno za njegov razvoj.

Namesto da dovoli svojim čustvom, da ga odnesejo, jih mora imeti pod popolnim nadzorom. In ker smo trenutno na stopnji razvoja mentalnega telesa, mora to zadevo vzeti zelo resno v roke in videti, kaj lahko naredi, da bi pospešil ta razvoj. Namesto da dovoli umu, da se prepušča svojim kapricam, si mora prizadevati vzpostaviti nadzor nad njim, vedoč, da um ni

človek, ampak instrument, ki se ga človek mora naučiti uporabljati. Um ne sme biti neizkoriščen, ne sme se mu dovoliti nezaposlenost, zaradi česar lahko nanj nasede in se vtisne vsaka prehodna miselna oblika. Cenjeni dr. Watts je dolgo nazaj pripomnil, da "lenim rokam hudič pomaga narediti zlo"; in gotovo je resnica v tem reku, ko se nanaša na te višje ravni, kajti um, ki ostaja nezaposlen, veliko bolj voljno vsrka zle kot pa dobre vtise. Prvi korak proti nadzoru uma je ta, da se naučimo, kako ohraniti um koristno zaposlen - imeti moramo opredeljenih nekaj dobrih in hkrati koristnih nizov misli za ozadje delovanja uma - nekaj, k čemur se bo vedno vračal, ko ne bo potrebe za njegovo dejavnost v povezavi z opravljanjem dolžnosti.

Naslednja zelo nujna točka urjenja uma je učenje, da temeljito opravi tisto, kar mora narediti. Z drugimi besedami, pridobiti moramo moč koncentracije. To ni lahka naloga, kar bo ugotovil vsak neizkušen človek, ki bo skušal obdržati svoj um na eni točki vsaj pet minut. Ugotovil bo, da obstaja dejavna težnja uma po tavanju in da se mu vsiljujejo vse mogoče vrste misli. Prvi napor, da bi um za pet minut osredotočil na en predmet, se bo verjetno iztekel tako, da bo teh pet minut porabil za to, da bi um vedno znova in znova usmerjal nazaj od stranskih stvari, h katerim je pobegnil. Čeprav je koncentracijo težko doseči, pa je k sreči veliko priložnosti, da to poskusimo. Nje pridobitev pa nam bo zelo koristila v našem vsakdanjem življenju. Morali bi se torej naučiti osredotočiti svojo pozornost na to, kar delamo, in da to naredimo na vso silo in čim bolje. Če pišemo pismo, naj bo to napisano lepo in natančno in ne dovolimo, da bi nemarnost v podrobnostih pokvarila njegov učinek. Če beremo knjigo, jo berimo, tudi če gre le za roman, s pozornostjo in skušajmo dojeti piščevo idejo in pridobiti iz nje vse, kar se le da. Prizadevanje, da se ves čas nekaj učimo, da ne dovolimo, da mine dan brez neke določne vadbe, je najbolj koristen način, saj čvrstost pride le z vadbo, neuporaba pa vedno pomeni slabost in možno slabljenje.

Naslednja zelo pomembna točka velikega pomena je, da se moramo učiti varčevanja s svojo energijo. Vsak človek razpolaga le z določeno količino energije in je odgovoren, da jo uporabi na najboljši način. Običajni človek

trati svojo silo na najbolj neumen način; za študenta okultizma pa je še posebej nujno, da se uči, kako naj se temu izogne. Povprečen človek je preprosto pogosto center vznemirjenega vibriranja. Kar naprej je zaskrbljen, se zaradi nečesa vznemirja, je v stanju globoke potrtosti, ali pa čezmerno razburjen v prizadevanju, da bi nekaj dosegel. Iz enega ali drugega razloga je vedno v stanju nepotrebne vznemirjenosti, običajno zaradi navadnih malenkosti. Kljub temu, da o tem ne razmišlja, pa s tem stanjem v svojem astralnem in mentalnem telesu ves čas vpliva na ljudi okoli sebe. Ves čas pošilja te vibracije in to razburjenje tistim nesrečnikom, ki so v njegovi bližini. Prav zato, ker na milijone ljudi tako nepotrebno vznemirjajo razne neumne želje in čutenja, je občutljivi osebi tako težko živeti v velikem mestu ali iti v množico soljudi.

Drug način, na katerega povprečni človek zapravlja velik del svoje sile, je nepotrebno prerekanje. Dozdeva se, da ne more imeti nobenega mnenja, pa najsi bo to veroizpovedno ali pa politično, ali pa se nanaša na neko stvar iz vsakdanjega življenja, ne da bi postal plen nadvladujoče želje vsiliti to mnenje drugim. Dozdeva se, da ni sposoben dojeti osnovnega dejstva, da prepričanje drugega človeka sploh ni njegova stvar in da ga avtoritete, ki so odgovorne za svet, niso pooblastile, da hodi okrog in zagotavlja enakost mišljenja in delovanja. Modri človek ve, da ima resnica veliko obrazov in da je na splošno v celoti ne poseduje noben posameznik ali skupina ljudi. On ve, da obstaja raznolikost mnenj skoraj glede vsake mogoče teme in da lahko vsebuje tudi prepričanje človeka, katerega zorni kot je nasproten od njegovega, nek razlog in resnico. Ve, da večina tem, okrog katerih se ljudje prepirajo, sploh ni vrednih razprave, in da običajno govorijo najbolj naglas in najbolj prepričano tisti, ki najmanj vedo. Študent okultizma zato ne bo zapravljaj časa za prerekanja. Ko bo vprašan za informacijo, jo bo z veseljem dal, ne bo pa izgubljal svojega časa in moči za odvečno prepiranje.

Zaskrbljenost je še en boleče običajen način zapravljanja moči. Veliko ljudi kar naprej predvideva, da se bo njim ali pa tistim, ki jih imajo radi, zgodilo kaj slabega. Vznemirjajo se s strahom pred smrtjo in s tem, kaj pride po

njej, z bojaznijo finančne ali izgube družbenega položaja. V te nekoristne in neprijetne brazde odvržejo velik del moči. Vsa ta neumnost pa je prihranjena človeku, ki spozna, da svetu vlada zakon popolne pravičnosti, da je njegov razvoj na poti k višjemu Božanska volja in da ne more uiti temu razvoju. Da je vse, karkoli pride na njegovo pot in karkoli se mu zgodi, zato, da bi mu bilo v pomoč na poti in da lahko le on sam odloži to napredovanje. Ko to spozna, se ne vznemirja več in se ne boji več zase in za druge, enostavno gre naprej in izpolnjuje obveznosti, ki mu pridejo naproti, kot jih najbolje zna. Prepričan je, da bo vse dobro. Ve, da doslej skrbi še nikomur niso pomagale in da niso v nobenem smislu koristne, so pa odgovorne za veliko količino zla in izgubljene moči.

Modri človek noče porabiti svoje moči za slaba čustva. Tako, na primer, nikakor ne bo užaljen, zaradi tega, kar mu reče ali naredi nekdo drug. V devetdesetih odstotkih drži, da tisti, ki je izrekel neresnične in žaljive besede, ni imel prav nobenih zlih namenov. Zato je neumno in tudi nepošteno, da bi ga to motilo. Celó v redkih primerih, ko so opazke namerno zlobne in zahrbtne - ko nekdo reče nekaj zato, da bi namerno ranil drugega - je še vedno skrajno neumno, da bi si dovolil čutiti prizadetost. Dražljiva beseda ga na noben način ne more raniti, razen če se odloči, da jo bo vsrkal, in se ranil s tuhtanjem o njej ali s prizadetostjo svojih čustev. Zakaj bi mu besede drugega skalile vedrino? Če si dovoli, da ga skrbi glede tega, kar je nekdo rekel, potem je on sam odgovoren za motnje v svojem mentalnem telesu in ne drugi. Nič, kar naredi drugi, ga ne more prizadeti; in če se študent počuti prizadetega ter ranjenega in si s tem nakoplje velike težave, se za to lahko zahvali le sebi. Če trpi zaradi motenj v svojem astralnem ali mentalnem telesu zaradi tega, kar je nekdo rekel, je to zgolj zato, ker še nima popolnega nadzora nad svojimi telesi. Ni še razvil zdravega razuma, ki bi mu omogočil pogledati navzdol na vse to kot duša in iti naprej po svojih opravkih, ne da bi se sploh oziral na neumne ali zobne opombe drugih.

Kljub vsemu, pa je to le ena stran zgodbe in niti ne tako zelo pomembna. Za človekov razvoj je vsekakor potrebno, da se nauči imeti um in čustvo

pod nadzorom, ne pa da neumno zapravlja svojo silo. To pa je še bolj pomembno z drugega vidika, kajti le s takšno skrbnostjo se lahko usposobi za to, da bo uporaben za soljudi in se izognil temu, da bi jim delal slabo ter se naučil, kako delati dobro. Če si na primer dovoli čutiti jezo, potem seveda proizvede resen učinek na samega sebe, ker zasnuje slabo navado in si oteži odpor zoper slabo spodbudo, ko ga bo ta naslednjič napadla. Hkrati pa resno deluje tudi na druge okoli sebe, ker mora vibracija, ki se širi iz njega, neizogibno vplivati tudi na njih. Vsakič, ko si dovoli odposlati val jeze, ki ima težnjo, da izzove podobno vibracijo v umu ali astralnemu telesu drugega - jo izzove, če je prej tam ni bilo, ali pa okrepi, če je že prisotna. S tem svojemu bratu delo samo-razvoja oteži in mu naloži na ramena težji tovor. Če pa, po drugi strani, tak val jeze nadzira in zatre, potem žarči umirjajoče in blažilne vplive, ki so izrazito v pomoč vsem v njegovi bližini, ki so vključeni v isti boj.

Vsaka misel, ki nastane v naših umih, mora neizbežno in brez kakršnega koli našega napora vplivati na ume drugih ljudi okoli nas. Razmislite torej o odgovornosti, ki jo nosite, če so vaše misli nečiste ali zlobne. S tem namreč razširjate moralno okužbo med soljudi. Stotine in tisoče ljudi poseduje v sebi latentne kali zla, kali, ki mogoče nikoli ne bodo vzcetele in obrodile sadove, razen če na njih ne bo delovala in jih spravila v gibanje neka zunanja sila. Če popuščamo nečistim in malopridnim mislim, potem bo prav val sile, ki ga tako proizvedemo, činitelj za obuditev kali in povzročitelj njene rasti, s čemer lahko poženemo neko dušo na pot navzdol. Tako dana spodbuda lahko kasneje vzbrsti v mislih, besedah in dejanjih zla, ki lahko nato vplivajo na tisoče drugih ljudi, celo v daljni prihodnosti. Vidimo lahko torej, kako grozna je odgovornost za eno samo nečisto ali zlo misel. K sreči je vse to res tudi za dobre misli in človek, ki to razume, lahko deluje kot resnično sonce, tako da na vse svoje sosede vseskozi žarči misli ljubezni, umirjenosti in spokojnosti. To je res veličastna moč, pa vendar v dosegu vsakega človeškega bitja, najbolj revnega kot najbolj bogatega, tako majhnega otroka ali odraslega človeka.

Ker razpolagamo s tako strašno močjo, moramo biti zelo pazljivi, kako jo uporabljamo. Zapomniti si moramo, da moramo razmišljati, da je oseba taka, kot bi želeli, da bi bila. Slika, ki jo tako ustvarimo o njej, bo naravno močno delovala nanjo in bo imela težnjo, da jo uskladi s samim seboj. Osredotočimo se torej na dobre lastnosti svojih prijateljev, saj s tem, ko mislimo na neko pozitivno lastnost, krepimo njena valovanja in jo zato okrepimo.

Iz tega razmišljanja sledi, da je navada opravljanja in klepetanja, ki se mu nepremišljeno vdaja veliko ljudi, res grozna slabost, ki je kar ne moremo dovolj močno obsoditi. Kadar ljudje nesramno opravljajo druge, po navadi ne govorijo o njihovih dobrih lastnostih. Tako številni ljudje osredotočajo svojo misel na neko domnevno slabo lastnost drugega in na to slabo lastnost opozorijo tudi druge, ki je mogoče sploh niso opazili. In če slaba lastnost v tej osebi, ki jo kritizirajo, res obstaja, potem jo določno okrepijo s krepitvijo vibracije, ki je njen izraz. Če, kot je to običajno, pokvarjenost obstaja samo v njihovi pretirano radovedni domišljiji in je sploh ni v osebi, ki jo opravljajo, potem počnejo vse, kar morejo, da bi to slabo lastnost v osebi ustvarili, in če v njihovi žrtvi kakšna speča klica res obstaja, bo njihov malopriden trud zelo verjetno uspešen.

Brez dvoma lahko razmišljamo o tistih, ki jih imamo radi, tako da jim bo to v pomoč. V mislih lahko pred njih postavimo najvišji ideal o njih in si močno želimo, da bi ga bili kmalu sposobni doseči. Če vemo za neke slabosti ali pregrehe v človekovem značaju, si ne smemo nikoli in v nobenih okoliščinah dovoliti, da bi se naše misli zadrževale na njih in jih tako krepile. Nasprotno, izoblikovati bi morali močno misel o nasprotnih krepostih in potem poslati valovanja te misli človeku, ki potrebuje našo pomoč. Običajna metoda je, da človek govori drugemu takole:

“O draga moja, kako grozno je, da je ta in ta gospa tako zlovoljna. Veste, še včeraj je delala to in ono in slišala sem, da kar naprej dela, itd., itd. ... Ali ni to grozno?”

In potem vsaka oseba to ponovi svojim tridesetim ali štiridesetim najdražjim prijateljem in v nekaj urah nekaj sto ljudi izliva osredotočene tokove jeznih in razdraženih misli na nesrečno žrtev. Ali je sploh kaj čudnega, da ta oseba na koncu opraviči njihova pričakovanja in jim ponudi še en primer svoje zlovoljnosti, v kateri potem spet lahko škodoželjno uživajo.

Človek, ki želi pomagati v takšnem primeru, mora še posebej poskrbeti, da se izogibe vsaki jezi. Z vso močjo mora pomisliti:

“Želim, da bi bila ta in ta gospa umirjena in vedra. Lahko se samo-nadzira. Naj mi bo dovoljeno, da ji poskusim večkrat poslati močan umirjajoč in blažilen vpliv, takšen, ki jih bo pomagal uresničiti božanske možnosti znotraj nje.”

Na eni strani imamo torej jezno misel, na drugi pa vedro misel; obe bosta neizogibno našli svoj cilj in se skušali poustvariti v mentalnem in astralnem telesu osebe, o kateri je bila ustvarjena misel. Vsekakor poskušajmo pogosto in ljubeče misliti o svojih prijateljih, vendar razmišljajmo o njihovih dobrih platih in skušajmo osredotočiti našo pozornost na njih, zato da bi jih okrepili in jim z njihovo pomočjo pomagali. Naj bo naša kritika tiste prijazne vrste, ki pograbi biser enako poželjivo kot se kriticizem povprečnega človeka zaleti v namišljeno napako.

Ljudje običajno ugotavljajo, da ne morejo nadzorovati svojih misli ali strasti, da so to že velikokrat poskusili in bili vedno neuspešni. Zato pridejo do zaključka, da so takšni naporu nekoristni. Takšna ideja je v celoti neznanstvena. Če ima zlobna lastnost ali navada v posesti določen del naših moči, je to zato, ker smo v preteklih življenjih dovolili, da se ta moč nakopiči - ker se ji nismo uprli že na začetku, takrat, ko bi jo še lažje zatrli. Dovolili smo ji, da je pridobila zagon, ki ga je sedaj težko obvladati.

Dejansko smo dosegli, da je hoja po določenih poteh za nas enostavna in sorazmerno težka po drugih - težka, toda ni nemogoča. Količina gonilne sile ali nakopičene energije je nujno omejena. Celo če smo nekaj prejšnjih življenj v celoti posvetili shranjevanju tovrstne energije (kar je zelo malo

verjetna predpostavka), pa je bil za to porabljen čas vseeno omejen in imajo zato tudi rezultati nujno omejen čas trajanja. Če smo sedaj spoznali to napako in se pripravljamo, da bomo nadzorovali to navado in delovali proti tej gonilni sili, bomo ugotovili, da moramo uporabiti natanko toliko moči v obratni smeri, kolikor smo je izvorno porabili za vzpostavitev te gonilne sile. Seveda ne bomo mogli takoj proizvesti dovolj velike sile, da bi nevtralizirali delo mnogih let, vendar pa bo vsak opravljen napor zmanjšal količino shranjene sile. Mi, kot žive duše, lahko proizvajamo silo neomejeno dolgo. Na voljo imamo neomejeno zalogo moči, iz katere lahko črpamo, in zato je popolnoma gotovo, da mora biti vztrajnost kmalu poplačana. Ne glede na to, kolikokrat nam ne bo uspelo, pa bo vsakokrat nekaj odstranjeno iz tistega omejenega skladišča moči in se bo izčrpalo, preden se bomo izčrpali mi. Naš končni uspeh je enostavno stvar tehnike.

Mogoče ste že opazovali železniškega nosača, kako neomajno in nenehno potiska velik voziček s prtljago v gibanje. In kako ga ustavi, ko ga pripelje tja, kamor hoče? Ne more ga ustaviti takoj, tudi če uporabi vso svojo moč. Zato se postavi pred voziček in močno potisne v nasprotno smer, medtem pa hodi vzvratno, ker ga potiska sila; vendar pa ne neha uveljavljati svoje nasprotne sile. Tako postopoma uravnovesi gonilno silo, ki jo je sam proizvedel, in navsezadnje zmaga in jo umiri. To je dobra lekcija, ki govori o nevtralizaciji pretekle karme!

Vedenje o rabi miselnih tokov nam omogoča, da vedno pomagamo, ko izvemo za primere žalosti in trpljenja. Pogosto se dogaja, da v fizičnem svetu ne moremo ničesar narediti za trpečega. Naša fizična prisotnost mu morda ne bo v pomoč, saj so njegovi možgani lahko zaprti za naše predloge zaradi njegovih predsodkov ali zaradi verskega fanatizma. Toda njegovo astralno in mentalno telo sta veliko bolj dovzetna kot fizično in vedno odprta za valove misli pomoči ali naklonjenosti in blažilnih čutenj.

Ne smemo pozabiti, da zakon vzroka in učinka ohranja dobro prav tako gotovo v fini materiji kot v gostejši in da mora posledično energija, ki jo izlijemo, doseči svoj cilj in proizvesti svoj učinek. Nobenega vprašanja ne

more biti, da bo podoba ali zamisel, ki jo želimo postaviti pred drugega človeka in, ki naj bi ga tolažila ali mu pomagala, tega tudi dosegla. Ali se bo ob prihodu jasno predstavila njegovemu umu, je odvisno od jasnosti obrisa, ki smo ji ga sposobni dati in drugič od njegovega trenutnega mentalnega stanja. Lahko je tako polno zaseden z mislimi o svojih nadlogah in trpljenju, da bo naša ideja težko prodrla. Toda v tem primeru naša miselna oblika enostavno čaka na primeren trenutek. In ko se njegova pozornost končno odvrne, ali pa, ko ga izčrpanost prisili, da ustavi svoj miselni tok, bo naša volja gotovo zdrsnila in opravila sočutno dejanje. Ogromno je primerov, ko dobri nameni ne morejo narediti nič dobrega za trpečega na fizičnem nivoju, vendar pa si ni mogoče predstavljati primera, najsi na mentalnem ali astralnem nivoju, ko osredotočena ljubeča misel ne bi mogla nuditi določenega olajšanja.

Pojav zdravljenja z mislimi kaže na to, kako močna je lahko misel celo na fizičnem nivoju. Ker pa še veliko lažje deluje v astralni in mentalni materiji, si lahko živo predstavljamo kako strašna moč dejansko je, če se jo odločimo uporabiti. Pozorni moramo biti na priložnosti, ko smo lahko tako v pomoč. Zelo malo dvoma je, da se jih bo veliko pojavilo samo po sebi. Ko hodimo po cesti, ko se peljemo v avtobusu ali v vlaku, lahko velikokrat vidimo nekoga, ki očitno trpi zaradi potrnosti ali žalosti. To je priložnost in takoj jo moramo izkoristiti, da bi ga dvignili in mu pomagali. Poizkusimo mu poslati močno čutenje, da, ne glede na njegove osebne skrbi in probleme, sonce še vedno sije na vse nas in da je na svetu veliko stvari, zaradi katerih smo lahko hvaležni, veliko lepih in dobrih stvari. Včasih lahko vidimo takojšnji učinek našega navora - dejansko lahko opazujemo, kako se človek pod vplivom poslane misli nenadoma razveseli. Ne moremo pa vedno pričakovati takšnega takojšnjega fizičnega rezultata. Toda če razumemo zakone narave, bomo v vsakem primeru enako prepričani, da do nekega rezultata prihaja.

Običajni človek, ki ni navajen takšnih preučevanj, pogosto težko verjame, da resnično vpliva na tiste, ki jim je namenjena njegova misel. Toda izkušnje

na velikem številu primerov so pokazale, da vsak, ki prakticira tovrstno početje, sčasoma najde dokaze o uspešnosti in ne more več dvomiti. Vsak človek bi moral zato kot del svojega življenja privzeti željo pomagati vsem, ki jih pozna in jih ima rad, ne glede na to, ali so, kakor na splošno pravimo, živi ali pa mrtvi. Kajti posedovanje ali odsotnost fizičnega telesa ne pomeni nobene razlike za delovanje sil, ki so na nivoju mentalnega in astralnega telesa. S stalno in redno prakso lahko naredimo veliko dobrega, ker se dodatno krepimo z uporabo te sile. In ko razvijamo svoje lastne moči ter zagotavljamo svoj razvoj, pomagamo z našimi prijaznimi napori tudi svetu.

Spomnim se, da sem videl neko ameriško knjigo o zdravljenju z mislimi. Odlomek je zelo nazorno prikazal, kakšno naj bi bilo teozofsko obnašanje v zvezi z dolžnostmi in družnji v vsakdanjem življenju: “V mesi ljubezen v kruh, ki ga pečeš”; in nadaljuje “zavij moč in pogum v zavitek, ki ga za-vežeš za žensko z utrujenim obrazom; podaj zaupanje in iskrenost skupaj s kovancem, ki ga plačaš človeku s sumničavimi očmi.”

Slikovit prikaz, sijajen v svoji misli, čisto teozofsko pojmovanje, ki pravi, da vsako srečanje nudi priložnost in da je vsak človek, ki ga srečamo, tudi slučajno, človek, ki mu lahko pomagamo. Zato hodi študent Dobrega Zakona skozi življenje tako, da drugim ljudem izroča blagoslove in dela drobne pozornosti vsepovsod, četudi pogosto prejemniki blagoslovov in pomoči nimajo pojma, od kod prihajajo. Nikoli ne pozabite, da v taki dobroti lahko sodeluje in tudi mora sodelovati vsak. Vsi, ki lahko mislijo, lahko v svet pošiljajo dobre misli pomoči, in nobena od takih misli ni nikoli zgrešila, ali bi lahko zgrešila, svoj namen, dokler držijo zakoni veselja. Mogoče ne bomo vedno videli rezultata, ne bomo vedeli, kakšne sadove je obrodilo drobno seme, ki smo ga posejali na svoji poti Miru in Ljubezni, toda rezultat bo tam.

Charles Webster Leadbeater se je rodil 16. februarja 1854 v Nordhumberlandu v Angliji. Po smrti očeta je skrb zanj prevzel stric, ki je imel visok položaj v anglikanski cerkvi in ga je zato usmeril v študij teologije. Leta 1878 je bil posvečen v diakona, leto dni zatem pa v duhovnika. Kot tak je bil zelo dejaven in odpiral ter vodil klube za mladino.

Zanimal pa se je tudi za astronomijo in spiritizem. Preko le-tega se je seznanil z delom H. P. Blavatsky in Teozofskega društva ter se mu novembra 1883 tudi pridružil. Leto dni kasneje je odpotoval v Madras in na sedežu Teozofskega društva v Adyarju postal urednik revije *Theosophist*. Leta 1866 je odpotoval na Ceylon, kjer je pomagal pri širitvi budizma in izgradnji budističnega vzgojnega sistema ter napisal *The Smaller Buddhist Catechism*.

Leta 1888 se je vrnil v Anglijo, kjer je nato deloval kot učitelj in novinar. Pisal je knjige, ki so bile povezane z njegovim jasnovidnim raziskovanjem in se uveljavil kot uspešen predavatelj ter učitelj, tako da so mu mnogi starši zaupali svoje otroke, da bi jih vzgajal v duhu načel duhovnosti in okultizma. Leta 1909 se je vrnil v Adyar in znova začel delovati za Teozofsko društvo, spoznal mladega Krishnamurtija in ga na podlagi jasnovidnega raziskovanja prepoznal kot izredno čistega otroka ter se zato posvetil njegovi vzgoji.

Leta 1914 je Charles zapustil Adyar in predaval v Burmi, na Javi, v Novi Zelandiji in Avstraliji, kjer se je tudi nastanil. Naslednja leta je posvetil raziskovanju energij v ozadju krščanskih in prostozidarskih obredov ter oblikovanju *Liberalne Katoliške Cerkve*, kar je sprožilo nova nasprotja znotraj Teozofskega društva in pogrevanje starih obtožb proti Leadbeatru zaradi neprimerne vzgoje otrok. Leta 1930 se je vrnil v Adyar, da bi tam preživel svoja zadnja leta. Ko se je leta 1934 odpravil na obisk v Sydney je na poti zbolel in dne 1. marca, tudi umrl.